



Nr. 25468/26.02.2025

Avizat,
Subsecretar de Stat,
Marian DARAGIU

Se aprobă,
Secretar de Stat
KALLOS Zoltan

REGULAMENTUL SPECIFIC

de organizare și desfășurare a Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor”

Capitolul I

Cadrul general

Art. 1. Prezentul regulament definește cadrul specific de organizare și de desfășurare a Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor” și este elaborat în conformitate cu prevederile Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare, *Anexă la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3035/2012*, cu modificările și completările ulterioare, introduse prin *OMEN 4203/2018 și OMEN 3015/2019*, numit în continuare *Metodologie-cadru*.

Art. 2. (1) Concursul național „Istoria și tradițiile rromilor” este o competiție de excelență și se adresează elevilor care au interes deosebit pentru dezvoltarea competențelor sociale și civice, a creativității, promovând, totodată, valorile istorice, culturale și etnice rrome fundamentale, competitivitatea și comunicarea interpersonală, dezideratele diversității istorice, etnice, lingvistice, culturale.

(2) Având în vedere situațiile diverse existente, referitoare la modul de studiere a istoriei și tradițiilor rrome de către concurenți, aceștia vor fi distribuiți pe clase, diferențiat, la nivel gimnazial și la nivel liceal.

Capitolul II

Organizarea Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor”

Art. 3. (1) Concursul național „Istoria și tradițiile rromilor” este deschis tuturor elevilor, de la forma de zi a învățământului de stat, de la clasele a VI-a – a XII-a, care studiază/au studiat la clasele a VI-a și a VII-a această disciplină și/sau disciplina Limba și literatura rromani, cu condiția să participe la toate etapele organizate și să îndeplinească condițiile de calificare pentru etapele ulterioare pentru clasa la care sunt înscriși în anul de desfășurare a Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor”.

(2) Etapele de desfășurare a Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor” sunt: etapa pe școală, etapa locală, etapa județeană, etapa națională.

(3) În situațiile în care într-un județ/municipiul București numărul elevilor participanți este mic, inspectoratele școlare județene/al municipiului București pot decide să nu organizeze etapa pe școală și/sau locală, organizând direct etapa județeană, conform art. 57 din Metodologia – cadru, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 4. (1) Concursul național „Istoria și tradițiile rromilor” este organizat de Ministerul Educației și Cercetării, prin inspectoratele școlare județene/al municipiului București, prin unitățile școlare subordonate, în parteneriat cu instituții de învățământ superior din țară, cu Centrul Național de Cultură al Romilor, cu Centrul de Studii Rome al Facultății de Istorie din cadrul Universității din București, cu secția de Limba și literatura rromani din cadrul Facultății de Limbi și Literaturi Străine – Universitatea din București, cu organizațiile nonguvernamentale ale rromilor sau cu alte organizații și instituții.

(2) În condițiile legii, colaborările, asocierile sau parteneriatele pot include și activități de sponsorizare.

(3) Responsabilitatea organizării și desfășurării Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor” revine, în funcție de etapă, unităților de învățământ preuniversitare, inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, Direcției Generale Minorități și Desegregare din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, conform art. 60 alin. (1) – (8) din *Metodologia-cadru*.

(4) La etapa națională se constituie *Comisia Centrală a Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor”*, cu cel puțin 15 zile înaintea începerii etapei naționale a competiției, la propunerea consilierului de la Direcția Generală Minorități și Desegregare din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, este avizată de către subsecretarul de stat, iar apoi aprobată de secretarul de stat pentru învățământ în limbile minorităților naționale.

(5) Comisiile de organizare și evaluare, comisia centrală și comisia de organizare a fazei naționale a Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor” se constituie și au atribuțiile stabilite potrivit art. 62 - 67 din *Metodologia-cadru, cu modificările și completările ulterioare*.

Art. 5. (1) La etapa națională, va participa, din fiecare județ *câte un elev* din fiecare categorie de concurs (pe clasă, pe nivel de învățământ gimnazial/liceal), ca fiind primul clasat în ierarhie la entitatea la care a concurat, cu respectarea punctajului minim prevăzut de regulament.

(2) În cazul în care, la o anumită clasă, nu se realizează punctajul minim, locul va fi redistribuit altei clase conform celui mai mare punctaj realizat, astfel încât toate clasele prevăzute să aibă șansa de a participa și de a obține cele mai bune rezultate la etapa națională.

(3) Pentru elevii de la un an de studiu care au obținut medii/punctaje egale și ocupă poziții în clasamentul național pe an clase (realizat după finalizarea etapei județene) ce le conferă o potențială calificare, se va face departajare. Proba de departajare va viza creativitatea elevilor și nu reproducerea unor cunoștințe, date și informații de factură istorică, anterior însușite.

(4) Listele cu rezultatele de la etapa județeană vor fi transmise consilierului responsabil de la Direcția Generală Minorități și Desegregare din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, cu următoarele specificații: numele și prenumele elevului, clasa, unitatea de învățământ, numele profesorului pregător, punctajul.

(5) Calificarea elevilor la etapa națională a Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor” este condiționată de obținerea unui punctaj de minim **80 de puncte** (nota 8,00) din totalul de 100 de puncte (nota 10).

Art. 6. (1) Direcția Generală Minorități și Desegregare din cadrul Ministerului Educației și Cercetării va transmite inspectoratelor școlare județene/al municipiului București lista finală cu elevii calificați, pentru etapa națională, conform prevederilor de la art. 5 alin. (1) - (5) din prezentul *Regulament*.

(2) Programul desfășurării etapei naționale a Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor” va fi propus de către inspectorul pentru minorități/rromi din județul-gazdă și convenit cu consilierul responsabil de la Direcția Generală Minorități și Desegregare din cadrul Ministerului Educației și Cercetării.

Capitolul III

Evaluarea și probele de concurs

Art. 7. (1) Programa Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor” este programa școlară în vigoare pentru disciplina „Istoria și tradițiile rromilor”, de la clasele a VI-a și a VII-a, cu adaptarea progresivă a tematicii pentru celelalte clase, a VIII-a – a XII-a (a se vedea în *Anexa 1, Tematica orientativă a Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor”, pentru concurenții proveniți din clasele a VI-a – a XII-a*).

În formularea și evaluarea subiectelor, la toate etapele Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor”, se va ține seama de creativitatea elevilor și de cunoștințele dobândite de aceștia și prin eforturi personale (de pildă, se vor aprecia informațiile ce țin de istoria locală, prezentarea unor aspecte inedite specifice neamului rrom din rândul căruia elevii concurenți provin, cunoașterea foarte bună a tradițiilor și a obiceiurilor rrome, a cutumelor rrome, experiențe proprii ale familiei și neamului lor etc.).

(2) Pentru etapa județeană, elaborarea subiectelor și structura acestora cad în responsabilitatea inspectorului minorități/rromi și a metodistului pentru limba, literatura, istoria și tradițiile rromilor de la nivelul fiecărui inspectorat .

(3) În scopul pregătirii subiectelor și stabilirii structurii acestora pentru faza națională, toate cadrele didactice care predau această disciplină pot transmite, în format electronic, propuneri de subiecte, elaborate după cele din edițiile anterioare ale Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor”, consilierului responsabil de la Direcția Generală Minorități și Desegregare din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, pe care acesta le va analiza și le va pune la dispoziția Comisiei centrale a Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor”, în vederea preluării, în variantă modificată, a unor părți din propunerile înaintate de propunători.

(4) Timpul de lucru pentru proba de concurs este de 3 (trei) ore, atât la nivel gimnazial, cât și la cel liceal.

(5) La toate etapele Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor”, rezultatele probei de concurs sunt apreciate prin punctaje de la 0 la 100, transformate în note obișnuite de la 0 la 10, conform baremelor.

Art. 8. (1) La toate etapele Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor”, evaluarea lucrărilor este realizată de către profesori care predau această disciplină în învățământul preuniversitar, având merite deosebite și care nu au în competiție rude și afini (până la gradul al III-lea inclusiv) sau elevi calificați la clasa/nivelul la care evaluează.

(2) La toate etapele Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor”, profesorii-evaluatori vor marca greșelile, prin sublinierea/încercuirea acestora, de preferat în roșu.

(3) La toate etapele Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor”, rezultatele inițiale se comunică prin afișarea acestora, pentru fiecare categorie, pe clasă, în ordinea descrescătoare, a punctajelor/notelor obișnuite.

(4) În primele 3 (trei) ore de la afișarea rezultatelor preliminare, se poate organiza o întrunire cu elevii concurenți și profesorii evaluatori, în cadrul căreia se vor discuta subiectele și baremele probelor de concurs, dificultățile întâmpinate etc. Elevii pot solicita să-și vadă lucrarea, iar profesorii evaluatori vor explica și argumenta, după caz, punctajul acordat.

(5) Desfășurarea probelor de evaluare se va face conform art. 75-83 din Metodologia-cadru, cu modificările și completările ulterioare.

(6) În cazul în care unii elevi consideră că punctajul stabilit de comisie nu este în concordanță cu baremul afișat sau cu prestația lor, aceștia pot depune contestație în același termen de 3 (trei) ore de la afișare, însoțită de profesorul însoțitor (nu se admite depunerea contestației de către altă persoană, de exemplu: părinte, profesor îndrumător, coleg etc).

Art. 9. Elevii care sunt cuprinși într-o formă de școlarizare în spital sau la domiciliu vor putea susține proba/probele în spital, respectiv la domiciliu, la cerere, cu aprobarea comisiei responsabile de organizarea etapei respective a competiției școlare, conform metodologiei cadru.

Art. 10. Elevii din învățământul secundar pot participa, la cerere, la o clasă superioară clasei la care sunt înscriși în anul școlar curent.

Capitolul IV

Premierea

Art. 11. (1) La toate etapele Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor”, ierarhia concurenților, în vederea premierii, se stabilește în ordinea descrescătoare a punctajului obținut.

(2) La etapa județeană/a municipiului București, modul de acordare a premiilor este stabilit de organizatorii acestor etape ale concursului.

(3) Certificarea premiilor și mențiunilor acordate de Ministerul Educației și Cercetării se face prin diplomă înregistrată.

(4) La etapa națională, participarea elevilor este individuală. Ministerul Educației și Cercetării acordă, pentru fiecare clasă, de regulă, 3 (trei) premii, un premiu I, un premiu II și un premiu III și un număr de mențiuni reprezentând, maximum, 15% din numărul participanților, rotunjit la numărul întreg imediat superior, în cazul unui număr fracționar, cu respectarea ierarhiei valorice. Fac excepție situațiile în care doi sau mai mulți participanți obțin același punctaj în concurs, fără posibilitatea de departajare, caz în care comisia poate decide acordarea aceluiași premiu pentru punctaje egale.

Capitolul V

Dispoziții finale

Art. 12. (1) Toate informațiile privitoare la organizarea și desfășurarea Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor”, pot fi făcute publice numai de către președintele executiv al Comisiei centrale.

(2) Orice alte date cu privire la desfășurarea etapelor anterioare celei naționale, solicitate de către președintele executiv al Comisiei centrale de la președinții executivi ai comisiilor de la etapele anterioare, vor fi transmise de aceștia la termenele prevăzute și în formatul cerut.

(3) Deplasarea se va face cu unul sau mai mulți profesori însoțitori, conform normativelor în vigoare. În cazul în care părinții/ tutorii legal instituți ai elevului minor asigură, pe cont propriu, deplasarea și prezența elevului la competiție, aceștia vor da o declarație scrisă în care specifică faptul că își asumă răspunderea deplasării propriului copil în localitatea în care se desfășoară competiția școlară, fără niciun fel de implicații ale organizatorilor.

(4) Prezentul regulament intră în vigoare începând din anul școlar 2024-2025, fiind valabil până la apariția unui nou regulament.

**Director General,
Alexandru SZEPESI**

**Consilier,
Gabriel STOICA**

**Tematica orientativă a Concursului național „Istoria și tradițiile rromilor”, pentru concurenții
proveniți din clasele a VI-a – a XII-a**

Clasa a VI-a

❖ *UNITATEA I - ORIGINEA ȘI MIGRAREA RROMILOR*

1. Primele izvoare cunoscute;
2. Structuri sociale și religioase din India veche;
3. Prezența rromilor în Orientul Apropiat, nordul Africii și Imperiul Bizantin;
4. Etimologiile termenilor “rrom” și “țigan”;
5. Așezarea rromilor în spațiul românesc și realități social-economice din epocă.

❖ *UNITATEA a II-a - RROMII – IDENTITATE ASUMATĂ ȘI IDENTITATE ATRIBUITĂ*

1. Istoria orală – se au în vedere următoarele aspecte: originea termenului rrom/țigan, simbolurile poporului rrom (Ziua de 8 Aprilie, Imnul, Drapelul);
2. Repere ale culturii tradiționale rrome: familia, statutul copilului și valorile comunității;
3. Neamurile de rromi și ocupațiile tradiționale;
4. Rromii în folclorul și în literatura română. Stereotipuri negative și pozitive

❖ *UNITATEA a III-a - STATUTUL SOCIAL – ECONOMIC ȘI POLITIC AL COMUNITĂȚILOR DE RROMI*

1. Originea și evoluția robiei;
2. Modul de viață: nomadism și sedentarizare;
3. Locul rromilor în economia Țărilor Române;
4. Se include și **Studiul de caz: Domnia lui Ștefan Răzvan în Moldova**

Clasa a VII-a

❖ *UNITATEA I - DE LA ROBIE LA EMANCIPARE ÎN EUROPA MODERNĂ*

1. Curentul aboliționist în societatea românească;
2. Legile dezrobirii;
3. A doua mare migrație (mijlocul sec. al XIX-lea);
4. Rromii din Basarabia și Bucovina;
5. Adunările rromilor de la Cohalm și Ibașfalău (ianuarie și aprilie 1919)

❖ *UNITATEA a II-a - UN MODEL CULTURAL AL RROMILOR – RROMANIPEN-UL*

1. Conceptele de PUR și IMPUR;

2. Obiceiuri de familie:
 - a. Ritualuri de căsătorie;
 - b. Ritualuri legate de naștere și copil;

❖ UNITATEA a III-a - *RROMII ÎN PERIOADA INTERBELICĂ*

1. Integrare și asimilare;
2. Încercări de organizare politică și profesională;
3. Concepții rasiste în România interbelică.

Clasa a VIII-a

❖ UNITATEA I - *ORIGINEA ȘI MIGRAREA RROMILOR*

1. Primele izvoare istorice cunoscute privind originea rromilor;
2. Structuri sociale și religioase din India veche;
3. Prezența rromilor în Imperiul Bizantin și în Peninsula Balcanică;
4. Etimologiile termenilor „rrom” și „țigan”;
5. Rromii în spațiul feudal românesc. Realități social-economice

❖ UNITATEA A II-A - *RROMII – IDENTITATE ASUMATĂ ȘI IDENTITATE ATRIBUITĂ*

1. Istoria orală – se au în vedere următoarele aspecte: originea termenului rrom/țigan, simbolurile poporului rrom (Ziua de 8 Aprilie, Imnul, Drapelul);
2. Repere ale culturii tradiționale rrome: familia, statutul copilului și valorile comunității;
3. Neamurile de rromi și ocupațiile tradiționale;
4. Rromii în folclorul și în literatura română. Stereotipuri negative și pozitive.

❖ UNITATEA a III-a - *STATUTUL SOCIAL, JURIDIC ȘI ECONOMIC AVUT DE RROMI ÎN SPAȚIUL ROMÂNESC*

1. Originea și evoluția robiei;
2. Modul de viață: nomadism și sedentarizare;
3. Organizarea socială a rromilor. Forme de control și sancțiuni intracomunitară;
4. Locul rromilor în economia Țărilor Române;
5. Politici de asimilare inițiate de împărații Imperiului Habsburgic: Maria Tereza și Iosif al II-lea;
6. Rromii în scrierile iluministe. Studiu de caz: domnitorul Ștefan Răzvan

❖ UNITATEA A IV-A - *RROMII ÎN PERIOADA INTERBELICĂ*

1. Integrare și asimilare;
2. Încercări de organizare politică și profesională;
3. Concepții rasiste în România interbelică

❖ UNITATEA a V-a - *UN MODEL CULTURAL AL RROMILOR – RROMANIPEN-UL*

1. Obiceiuri de familie – Ritualuri de căsătorie, Ritualuri legate de naștere și copil;
2. Dreptul comunitar. Justiția cutumiară, imaginea autorității, factorii de control și sancțiune socială în cultura tradițională rromă;
3. Dimensiunea magică a existenței – Dualismul BINE – RĂU: Imagini ale divinității (Cultul Sfințelor femei venerate de rromi, Statutul femeii și al bărbatului, gândirea rromă asupra spațiului și timpului).

Clasele a IX-a și a X-a

1. Toată tematica prezentată la clasele a VI-a și a VII-a;
2. Rromii în perioada interbelică și în anii celui de al doilea război mondial:
 - a. Deportarea rromilor în Transnistria;
 - b. Acțiunile de evacuare în Transnistria.

Clasele a XI-a - a XII-a

1. Toată tematica prezentată la clasele a VI-a și a VII-a;
2. Rromii în perioada interbelică și în anii celui de al doilea război mondial:
 - a. Deportarea rromilor în Transnistria;
 - b. Acțiunile de evacuare în Transnistria.

BIBLIOGRAFIE

1. ISTORIA ȘI TRADIȚIILE MINORITĂȚII RROME, Manual pentru clasa a VI-a, Ministerul Educației, Editura SIGMA, 2023
2. ISTORIA ȘI TRADIȚIILE MINORITĂȚII RROME, Manual pentru clasa a VII-a, Ministerul Educației, Editura SIGMA, 2021;
3. Istoria minorităților naționale din România. Material auxiliar pentru profesorii de istorie (București: Editura Didactică și Pedagogică, R. A., 2008, 280 p.), coordonat de Doru Dumitrescu, Carol Căpiță, Mihai Manea /.../;
4. Materialele privind rromii sunt semnate de Vasile Burtea, Delia Grigore, Petre Petecuț, Ion Sandu, Florin Manole și Mariana Sandu și se găsesc la p.: 30-32, 62-63, 68-69, 72-75, 79-82, 94-98, 125-127, 128-131, 131-133, 133-136, 136-138, 207-209, 209-210, 211, 212-214, 231-237; v. și materialul suplimentar, un DVD, anexat volumului, ce conține o „Bibliografie rromi”, elaborată de Gheorghe Sărau.